

Universitätsbibliothek Wuppertal

Davidis Ruhnkenii Opuscula Varii Argumenti, Oratoria, Historica, Critica

Ruhnken, David

Lugduni Batavorum, 1823

Exordium epistolae criticae I

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1677)

EXORDIUM
EPISTOLAE CRITICAE I.
IN
HOMERIDARUM HYMNOS
ET
HESIODUM,
AD VIRUM CLARISSIMUM
LUDOV. CASP. VALCKENARIUM.

Ex altera, multis partibus locupletiore, Epistolarum Critt. editione, Homeri Hymno in Cererem, Ao. MDCCLXXXII repetito, adjecta: pag. 1—8.

EXCELLENTIS INGENII ET
DOCTRINAE VIRO,
LUDOV. CASP. VALCKENARIO

S. I. P. D.
DAVID RUHNKENIUS.

Multa sunt, Valckenari, Vir Clarissime, quae in Te admirari soleo, ingenium acre, subtile iudicium, eximia Antiquitatis omnis, priscaeque elegantiae cognitio. De Graccarum vero literarum scientia quid dicam? qua omnium consensu ita excellis, uni ut cedas Hemsterhusio, discipulus magistro. Atque has tot tam praeclaras virtutes mirifice ornat animi Tui magnitudo; quae quo rarius in his, qui in hoc ipso

literarum genere versantur, reperitur, eo magis in
 Te videtur suspicienda. Multum igitur debeo homi-
 nibus integerrimis, qui mihi, ante hos duos annos,
 benivolentiam Tuam, amicitiamque conciliarunt: qua,
 ne vivam, si quid unquam mihi aut carius fuerit, aut
 esse omnino possit. Nisi forte leve quiddam et con-
 temnendum est, crebris literis a Te erudiri, consilio
 prudenti juvari, ad praecleara denique capessenda cum
 exemplo, tum cohortatione, incitari. Cogitanti vero
 mihi, quod tandem amoris erga Te mei monumen-
 tum ponerem, visum est, hanc Epistolam illustri no-
 mini Tuo publice inscribere: praesertim cum haud
 sciam, cujus iudicio meas in Homeridarum Hymnos
 castigationes rectius subjiciam, quam Tuo, Ὀμηρικώ-
 τate Valckenari. Noli tamen aliquid exspectare vel
 ingeniose excogitatum, vel multo perpolitum studio.
 Nam etsi nemini elegantiorum literarum amore conce-
 dimus, Jurisprudentiae tamen studium latissime pa-
 tens tantum sibi temporis vindicat, ut, si horis sub-
 secivis animum reficere Poëtarum lectione liceat, val-
 de nobis beati videamur. In Homericis autem Hy-
 mnis quod Critices tirocinium ponam, et Te magno-
 pere probare scio, et omnes, qui Veneres antiquas
 sentire possunt, probaturos confido. Nihil enim ex
 omni antiquitate superest, quod auream illam Homeri
 simplicitatem, nativamque elegantiam referat planius.
 Haec tamen Hymnorum pulcritudo paucorum animos
 ita pepulit, ut, quas injuria temporis hominumque
 susceperant maculas, abstergerent ac deleverent. Quo
 magis laudandus est vir sagacissimus idemque erudi-
 tissimus, Bernardus Martinus, Jctus, qui, editis

Variis Lectionibus Lutetiae Parisiorum 1605. plurima Hymnorum loca vitata corruptaque miro acumine redintegravit. Cujus libellus cum in hac turba novorum voluminum vix amplius compareret, commode nobis oblatuſ est a divino viro, Tiberio Hemsterhuisio, quo praeceptore gloriamur. Longo post intervallo Josua Barnesius alia in his Hymnis satis feliciter sanavit, alia temere corrupit. Nec quisquam post eum, quod sciam, qui illis medicinam faceret, est inventus. Sed quoniam opera nostra inprimis in supposititiis versibus indagandis versatur, nec quicquam vulgo aegrius ferunt homines, quam ea, quae quasi longi temporis praescriptione possessionem obtinuerint, rursus inde dejici atque expelli, age, breviter, quid nobis hac de re videatur, explicemus. Omne Critici officium tribus partibus absolvi constat, vel obscuris illustrandis, vel corrigendis pravis, vel sinceris ab adulterinis discernendis. Ultimum munus ut nobilissimum, ita difficillimum semper existimatum est; quo nemo fungi cum aliqua laude possit, nisi acerrimam, quam a natura nactus sit, judicandi facultatem assidua veterum Auctorum lectione subegerit. Ac vetustissimorum quidem Criticorum praecipuam curam in eo versatam esse scimus, ut versus *παρεμβλημένους* distinguerent ab ipsius Poëtae; cum pulchre intellexissent, praestantissimorum Poëtarum carmina variis esse modis interpolata. Quippe semidoceti magistelli vel Codicum lacunas de ingenio supplebant, vel, quae pressius aut obscurius dicta essent, additis novis versibus illustrabant, vel ipsius Poëtae versus importune repetebant, transferebant, mutabant.

bant. Quid? saepe casu magis aut descriptorum in-
 scitia, quam interpolandi consilio, accidit, ut ex
 glossis, quas vocant, marginalibus, et *διττογραφήαις*
 novi versus conflarentur; cujus generis luculentum
 exemplum videbimus Hymno in Vener. 136. Quae
 res quantam antiquis Poëtis labem adperserit, nemo
 Te, Praestantissime Valckenari, intelligit melius. Sit
 enim carmen aliquod quamvis multis ingenii doctri-
 naeque luminibus frequentatum. Simulatque interpo-
 latur, languidum fit et friget, divini ingenii cursu
 velut retardato: ipsa argumentorum explicatio turba-
 tur ac pervertitur: omnis denique lepos et elegantia
 perit. Jam haec Criticorum provincia quam egregie
 a veteribus illis administrata est, tam turpiter negle-
 cta a recentioribus. Certe si a Josepho Scaligero,
 Nicolao Heinsio, Richardo Bentlejo, paucisque aliis
 discesseris, quotusquisque est, qui ex immensa ista
 Correctorum turba ullum spurium versum obelo con-
 foderit? Cujus quidem rei tres causae videntur esse.
 Primum complures ex his, qui ad veteres Auctores ca-
 stigandos accedunt, hebetiore sunt ingenio, et ab ipsa
 natura ad eam inertiam abjecti, ut plane tam severi
 res iudicii ab iis tractari nequeat. Tum saepe etiam
 hi, quos ingenii sagacitas et interioris doctrinae cultus
 supra vulgus evexit, tamen hanc viam vel non ingre-
 diuntur, vel ingressi pedem offendunt, propterea quod
 in veterum monumentis evolvendis desultoria levitate
 vagantur. Atqui nemo, modo hunc, modo illum Au-
 ctorem arripiens, nec cum ullo intimam familiaritatem
 contrahens, falsa et supposititia distinguat a legitimis
 et germanis. Is demum se sciat ad hanc iudicandi

cultatem perventurum, qui saepius repetita lectione in justam scriptoris consuetudinem venerit, ejusque ingenium dicendique formam ita cognorit, ut, quid γνήσιον, quid υποβολιμαῖον sit, sentire et quasi gustare possit. Nam saepe haec sentiuntur facilius, quam verbis explanantur. Denique multo plurimos nescio quae puerilis incessit superstitio, ut non audeant ea supposita dicere, quae tot homines eruditi tot seculis pro veris et germanis habuerunt. Quo hominum genere, nescio, an nullum sit impudentius, et literis nobisque magis molestum. Nam quod augustiae pectoris sui non capiunt, non solum gravi supercilio damnant, sed etiam invidiose clamant, hoc demum esse urere, secare, mutilare. Sed istorum vuculas silentio potius et contemtu vindicabimus, quam ulla seria confutatione. Neque tamen (ut eo redeat, unde digressa est, oratio) severum hoc iudicii genus in quosvis Poëtas exerceri debet, sed tantum in antiquiores illos, ingenio arteque perfectos, qui raro aliquid de virtute sua remittant. Nam recentiores saepe ita sunt παντολόγοι, ita frigidi, itaque pueriles, ut, quid a Glossographo, quid ab ipso Auctore profectum sit, vix dijudicari queat. Quae cum ita sint, Vir Eximie, non est committendum, ut diutius a sciolis ludibrio habeamur. Turpe sit docto viro, et erectiore animo praedito, versus, quos de Literatorum faece tenebrio stulte temereque inferserit, tanquam vetusti Poëtae laudare et admirari. Me certe pudet, plurima tanquam Homeri, Theocriti, et Callimachi ante legisse, quae nunc, mentito tantorum virorum nomine, subjecta esse ab alijs, sacramento contendere au-

ausim. Igitur justa, ut arbitramur, poenitentia ducti, ex Homeridarum Hymnis plurimos versus tanquam subdititios familia submovimus. Qua in re non quilibet nobis iudex feratur, sed Tu, Valekenari, et ut quisque Tui est simillimus. Certe oculi Tui quam sint in falsis indagandis perspicaces, satis nuper intelleximus ex Epistola reconditae eruditionis plena, quam ad M. Röverum scripsisti. Quicumque vero neque Homerum, neque hosce Hymnos ita legerit, ut versibus eorum notandis tritas aures habeat, is sibi de conjecturis nostris existimandi auctoritatem, quaeso, ne assumat. Quos quo saepius atque accuratius excusserit, eo nos certius fraudes patefuisse profligasseque intelliget. Sed tandem transeamus ad Hymnum in Apollinem; ejus, sicut caeterorum Hymnorum, incertus auctor est. Scimus, a Thucydide III. 104. venustissimi carminis scriptorem Homerum perhiberi. Sed nunquam a nobis impetrabimus, ut, ubi res ad testimonium redierit, unius hominis, quamvis summam, auctoritatem ratam habeamus, plurimarum gentium repudiemus. Atqui quod affirmat Thucydides, negant

Σμύρνα, — Κολοφών, Ἰθάκη, Πύλος, Ἄργος, Ἀθήναι.
 ut alias civitates taceam. Quarum quaeque, dum sibi Homerum civem vindicat, hunc in Apollinem Hymnum, ubi Homerus Chius dicitur, *Ἰσχυρομαίον* esse clamat. Idem poëma Cynaetho Chio tribuit Schoelastes Pindari ad Nemeor. Od. II. princ. cujus sententiam cum Fulvius Ursinus ad Virgilium, tum pauci alii sequuntur. Sed eam Barnesius rationibus chronologicis facile refutavit. Vixit Cynaethus circa
 Olymp.

Olymp. LXIX. At Thucydides historiam condidit
 Olymp. LXXXIX. Jam quis credat, hoc carmen
 tam brevi temporis intervallo tantam vetustatis opinio-
 nem consecutum esse, ut a Thucyde Poëtarum
 Principi adscriberetur? Neque eum Fabricio Bibl.
 Gr. II. 2. p. 265. colligam ex Scholiaste Apollonii
 Rhod. II. 1215. Herodorum esse scriptorem Hymno-
 rum, qui Homero tribuuntur. Scholiastae locus hic
 est: Τὰ δ' αὐτὰ περὶ τοῦ Τυφῶνος καὶ Ἡρόδωρος Φησὶν.
 ἔνθα καὶ περὶ τῆς Νύσης ἱστορεῖ, λέγων·

Ἔστι δὲ τις Νύση, ὑπατοῦ κέρασ, ἀνθέον ὕλη,

Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτωιο βράχων.

Nihil de hoc loco decernit T. Hemsterhusius ad Lu-
 cian. Deor. Dial. IX. p. 229. Sed verissime judi-
 cat P. Wesselingius ad Diodor. Sic. I. p. 19. mutilum esse Scholion, et Poëtae nomen ante binos ver-
 sus allatos excidisse. Est igitur incertum scriptoris
 nomen: quamvis, quod secutus est, dicendi genus
 satis ostendat, eum non multum ab Homeri aetate
 abfuisse. Certius est, Hymnum in Apollinem, qui
 in scriptis editisque libris unus est, in binos Hym-
 nos dividendum esse. Versus enim 165. Ἄλλ' ἄγε δὴ Λητῶ etc. habet solitum Hymni epilogum et
 finem. Tum sequitur alterius Hymni initium vs.
 176. Ὡ ἄνα καὶ Λυκίην καὶ Μηριόην etc. Prior Hy-
 mnus Apollinis Delii, posterior Apollinis Delphi-
 ci laudem complectitur. Priorem autem eo loco,
 quem indicavimus, finiri, non solum ratio docet,
 sed etiam veterum scriptorum auctoritas confirmat.
 Thucydides III. 104. Τὸν γὰρ Δηλιακὸν χορὸν τῶν
 γυναικῶν ὑμνήσας, ἐτελεύτα τοῦ ἔπαινου ἐς τὰδε τὰ
 ἔπη,

ἔπη, ubi verba ἐτελεύτα τοῦ ἔπαινου non significant finem fecit laudis, choro Deliaeo tributae, sed finem fecit Hymni in Apollinem, ut recte intellexit Aristides T. II. p. 409. διαλεγόμενος ("Ομηρος) τὰς Δηλιάσι, καὶ καταλύων τὸ προίμιον, εἴτις ἔροθ' ὁμᾶς Φησὶν ὃ κούραι etc. ubi L. Norrmannus, nihil hac de re suspicatus, misere se torquet in explicandis verbis καταλύων τὸ προίμιον.

E P I L O G U S
E P I S T O L A E C R I T I C A E I.

EX EODEM OPERE p. 123.

Habes, Valckenari, epistolam satis loquacem; quam ut in eam partem, quam volumus, accipias, Te vehementer rogamus. Illud praeterea publico nomine, quanta maxima contentione possumus, a Te petimus, ut ne nobis Sophoclem Tuum invidias diutius, Phidiacum, ut auguramur, et immortale opus. Quicquid enim ad Tragicorum principem expoliendum afferri potest, ingenium, acumen, doctrina, linguae scientia, id in Te tale cognovimus, ut omnium expectationem quamvis summam, superare videatur. Vale, Vir eximie, et amorem in me Tuum mihi perpetuo conserva.

Dabam III. Octobr. MDCCXLIX.

Retractabam MDCCLXXXI.